

Congres NVGP
25 maart 2022

Groepspsychotherapie:
terug naar de basis



Workshops

Nr. 1 Wie is um...?

Van aanpassing en concurrentie naar samenwerking en verdieping. Een proces in groepstherapie kan zich ontwikkelen van los zand naar verbinding en weer terug. Dit wordt vaak zichtbaar in de protagonistkeuze fase bij psychodrama. Parallel situaties van toen en nu worden onderwerp in het spel.

Door Lisanne Pronk-Kas en Petra van Hulsen

Nr. 2. Siden bij grensoverschrijdend gedrag in de groep

DEZE WORKSHOP IS IN BEIDE RONDES VOL. U KUNT ZICH HIERVOOR NIET MEER AANMELDEN.

Een veelgebruikte techniek bij grensoverschrijdend gedrag tussen groepsleden binnen MBT is 'siden'. Deze techniek is breed toepasbaar in iedere vorm van groepstherapie en werkt ook goed om subtiele (non-verbale) vormen van agressie tussen groepsleden te hanteren. In deze workshop bespreken we wat siden precies inhoudt en oefenen we actief met het toepassen van deze techniek. Als groepstherapeut moet je soms razendsnel beslissen wat te doen met kwetsende of vileine opmerkingen die over en weer worden gemaakt tussen groepsleden. Ook een diepe zucht of rollende ogen brengen veel teweeg als iemand zich in een kwetsbare positie bevindt. Wanneer dit niet tijdig geadresseerd wordt kan er al snel een destructieve interactie op gang komen in de groep. De techniek van siding, zoals geformuleerd door Bateman en Fonagy, helpt in dit soort situaties om tijdig in te grijpen en de interactie gedurende een bepaalde tijd over te nemen en het mentaliseren te herstellen. Deze techniek kent een aantal stappen die goed geoefend kunnen worden tijdens de workshop. Na een korte uitleg van de theorie wordt aan zoveel mogelijk deelnemers de kans geboden om hiermee vertrouwd te raken. De techniek is niet alleen bruikbaar bij openlijke agressieve interacties maar juist ook bij subtielere en passief-agressieve interacties. Deze kunnen zich voordoen in iedere vorm van groepstherapie, waardoor deze workshop ook zeer geschikt is voor therapeuten die niet met MBT werken.

Door Niels Tinga en Ingrid Krijnen

Nr. 3. Leve de Wetenschap!

Deze workshop wordt alleen aangeboden in ronde 1 (12.00 uur)

Wetenschap is in ons vak niet altijd populair. Wetenschap krijgt vaak een label van saai, complex en niet praktisch toe te passen. In deze workshop gaan we daar iets aan doen: de wetenschap voor groepstherapeuten toegankelijker en interessanter maken. Na een korte inleiding volgen praktische tips hoe een groepstherapeut wetenschappelijke resultaten kan vinden die bruikbaar zijn voor vragen uit de dagelijkse praktijk. Met deze kennis gaan de deelnemers vervolgens in een klein experiment zelf op zoek naar wetenschappelijke informatie. Deelnemers krijgen de opdracht om op verschillende manieren een vraag te beantwoorden, waarna de resultaten en ervaringen worden vergeleken, en op hun bruikbaarheid worden getoetst. De workshop wordt afgerond met ruimte voor vragen en discussie.

Door Willem de Haas en Anna Bartak

N.B. Deze workshop wordt alleen aangeboden in ronde 1 (12.00 uur)

Nr. 4. Seksualiteit bespreekbaar maken in groeps(psycho)therapie

Seksualiteit en intimiteit spelen vaak een belangrijke rol in het dagelijks leven, zowel in positieve als in negatieve zin. Dit thema komen we ook tegen in groepstherapieën. Niet elke groepstherapeut voelt zich echter vrij genoeg om dit thema naar boven te halen of samen met de groepsleden te onderzoeken en te bespreken. Wat houdt een groepstherapeut tegen vanuit persoonlijke overwegingen of vanuit groepsfenomenen zoals cohesie of ontwikkelingsfase? In deze workshop willen we intimiteit en seksualiteit in de groep onderzoeken en aan de orde stellen door middel van oefeningen, groepsgesprek en in kleine groepjes.

Door Marianne Hagens en Barend van de Kar

Nr 5. Een reis vol ervaringen...durf je in te stappen?!

Een schematherapeut en een muziektherapeut met veel kennis van Pesso-Boyden therapie, dat geeft een combi voor veel inspiratie op het gebied van ervaringsgerichte en lichaamsgerichte interventies. Hoe maak ik voelbaar wat ik denk? Hoe maak ik zichtbaar wat ik vertel? Een welkomstlied, een grote knuffelbeer, een toverstaf, een gebarencirkel, een netwerkspin, een muur van geluid uitlokken of begrenzen, een fantasie uitwerken over een veilige plek of ideale ouders. Als je je tas wilt vullen met nieuwe technieken en materialen om te gebruiken en bovenstaande prikkelt je nieuwsgierigheid: wees welkom!

Door Anne-Josien Huisman en Maarten Plug-Nijenhuis

Nr. 6. Is vervallen

Nr. 7. Het interpersoonlijk model van Yalom en Leszcz: kader voor groepspsychotherapie

DEZE WORKSHOP IS IN BEIDE RONDES VOL. U KUNT ZICH HIERVOOR NIET MEER AANMELDEN.

Groepsdynamica biedt basiskennis en -vaardigheden voor het begeleiden en begrijpen van groepsprocessen, maar is op zichzelf niet een kader voor groepspsychotherapie.

In 2015 heeft de NVGP het interpersoonlijke model van Yalom en Leszcz gekozen als psychotherapeutisch kader. Sindsdien zijn de vervolgcursussen in onze opleiding tot specialistisch groepstherapeut gestoeld op het interpersoonlijke model. In deze workshop willen we op interactieve wijze de belangrijkste concepten van de interpersoonlijke groepstherapie behandelen, deze toelichten in korte vignetten en ze illustreren met videofragmenten. Doel is hierbij ervaringen uit te wisselen met groepstherapeuten, supervisors en docenten m.b.t. de waarde van het model voor de dagelijkse begeleiding van groepen, en voor het opleiden van groepstherapeuten.

Door Liesbeth Smit, Nard Olthof, José van Reijen en Ton Sanders

Nr. 8. Hoe Parallelprocessen (tegen)werken en hoe je ze ook voor jou kan laten werken

DEZE WORKSHOP IS VOL. U KUNT ZICH HIERVOOR NIET MEER AANMELDEN.

Deze workshop wordt alleen aangeboden in ronde 2 (15.00 uur)

Parallelprocessen worden beschreven als processen die voorkomen tussen verschillende specifieke cliëntengroepen en hun behandelteams. Onder parallelprocessen worden verstaan patronen in de interactie, die zich herhalen tussen twee verschillende groepen van mensen in dezelfde setting. Het begrip kan worden beschreven als kringen in een vijver die op verschillende organisatieniveaus herhaald worden. In behandelsettings is er sprake van meerdere groepen tegelijk: die van de cliënten, die van het team en die van de organisatie. Zich herhalende problemen en conflicten doen zich in de verschillende groepen voor en verplaatsen zich van de ene groep naar de andere. In de interactie kunnen gevoelens, vooral die conflict beladen zijn en niet doorgewerkt worden, verschoven worden van de ene naar de andere groep. Zo kunnen er groepsprocessen parallel, dat wil zeggen in aard overeenkomend, voorkomen tussen de cliëntengroep, het (multidisciplinaire) behandelteam en het managementteam, zelfs tussen behandelinstellingen. Dit gebeurt vaak onbewust. Waar in therapeutische setting twee systemen naast elkaar actief zijn, worden altijd parallelprocessen verwacht. In deze workshop zullen we stil staan bij de werking van deze processen en is er ruimte om ervaringen uit te wisselen. Dan kan er gekeken worden naar hoe deze processen bewust gemaakt kunnen worden. En hoe ze dan ook ingezet kunnen worden om meer te weten wat er speelt in groepen en hoe ze dan zelfs ten voordele kunnen worden ingezet (waarvoor handvaten worden aangereikt).

Door Katelijne Robbertz

N.B. Deze workshop wordt alleen aangeboden in ronde 2 (15.00 uur)